

Генетичний потенціал порід свиней Сумщини

Особливості природних та кормових зон України, використання різних методів розведення свиней для одержання високопродуктивного молодняку для відгодівлі змушує мати значну кількість порід, які відрізняються за продуктивністю.

Сьогодні в Україні утримується 10 порід і одна спеціалізована м'ясна лінія, які розділені на 3 групи:

I — породи універсального напрямку продуктивності: велика біла та українська степова біла;

II — м'ясного: полтавська та українська м'ясні, дюрок, ландрас, уельс та червоно-попона спеціалізована м'ясна лінія;

III — м'ясо-сального: миргородська, велика чорна, українська степова ряба.

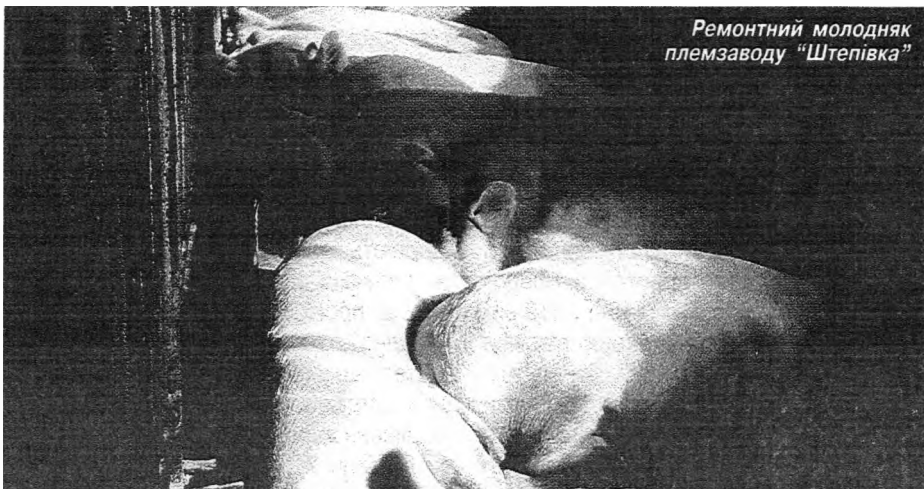
Попит та використання порід у цілому по Україні (йдеться і про чистопородне розведення, і про системи схрещування та гібридизації) на перше місце висунули велику білу породу (понад 80% усього поголів'я свиней), друге місце належить українській степовій білій, а третє — миргородській породі.

Сумська область розташована у північно-східній Україні в межах двох фізико-географічних зон: Полісся й Лісостепу, що зумовило специфічні умови для розвитку тваринництва, у тому числі — свиначства.

Племінна база свиначства у 2001 році складається з 21 господарства: 4 племзаводів та 17 племінних ферм, де розводять велику білу породу, велику чорну, миргородську та полтавську м'ясну.

Генетичний потенціал великої білої породи представлений свиньми чотирьох провідних господарств. Тварини — міцної конституції, пропорційно скла-

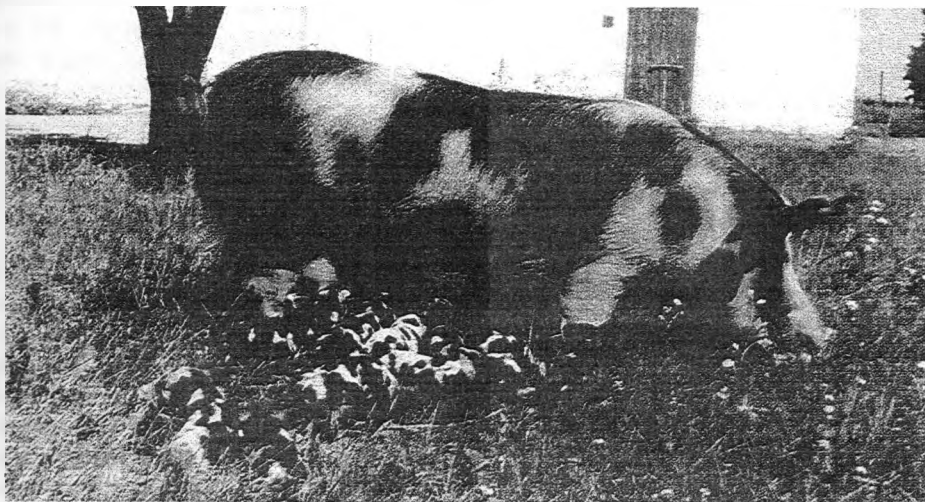
дені, з високими показниками відгодівельних та відтворних ознак. За типом тілобудови та продуктивністю тварини двох провідних племзаводів області — "Василівка" та "Михайлівка" — віднесені до внутріпородного заводського типу УВБ з високими відгодівельними ознаками. Свині цих господарств масивні, мають широкий та глибокий тулуб, задовільно виповнений окіст.

Ремонтний молодняк племзаводу "Штепівка"

Свині племзаводу "Штепівка" та Державної сільськогосподарської дослідної станції за типом тілобудови більше наближаються до тварин м'ясного напрямку продуктивності: довгі, з добре виповненими окостами, масивні.

Свиноматка миргородської породи з приплодом

Продуктивність свиней великої білої породи в розрізі господарств:

Племзавод "Штепівка" (Лебединський район входить до АФ "Низи":

□ кількість основних свиноматок — 202 гол.;

□ багатоплідність маток — 11,1 гол.;

□ маса гнізда поросят у 2 міс. — 185 кг;

□ середньодобові прирости на вирощуванні — 600 г.

Розвиток свиноматок (16 міс.):

○ жива вага — 195 кг;

○ довжина тулуба — 156 см.

Розвиток кнурів (24 міс.):

○ жива вага — 304 кг;

○ довжина тулуба — 182 см.

Свиноматка Палітра 4760, яку демонстрували на обласній виставці, мала у 24 міс. живу вагу 352 кг, довжину тулуба — 166 см і багатоплідність — 12 поросят.

Кнур Йола 4719 у віці 30 міс. має живу вагу 453 кг, довжину тулуба — 189 см, спаровані з ним свиноматки дають приплід — 11 голів.

Племзавод "Михайлівка" (Лебединський район):

□ кількість основних свиноматок — 120 гол.;

□ багатоплідність — 11,1 гол.;

□ маса гнізда поросят — 165 кг.

Розвиток свиноматок:

○ жива вага (17 міс.) — 207 кг;

○ довжина тулуба — 160 см.

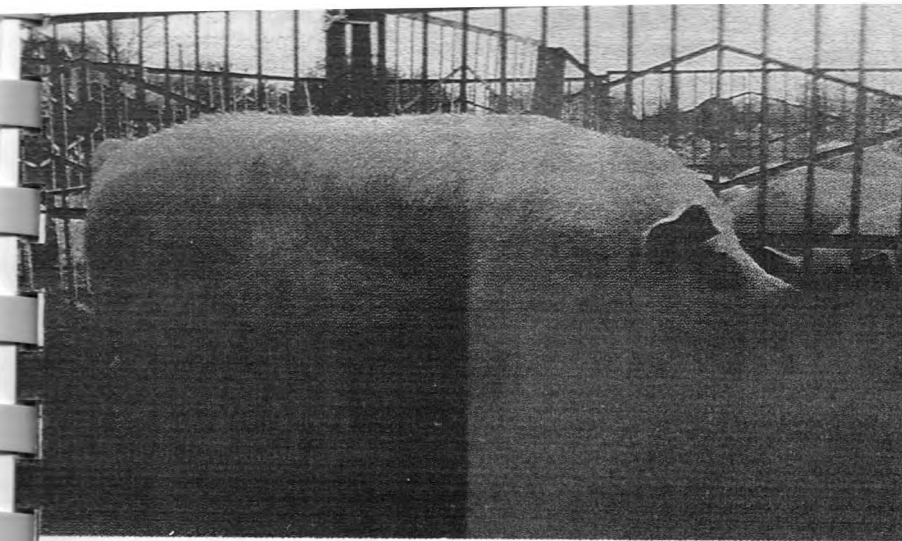
Розвиток кнурів (24 міс.):

○ жива вага — 303 кг;

○ довжина тулуба — 180 см.

Рекордну продуктивність мали свиноматки: Кийа 296 — багатоплідність — 13,8 гол., маса гнізда поросят у 2 міс. — 225 кг; Чорна Птичка, — відповідно, 14,2 гол. і 240 кг.

Крім того, племзавод "Михайлівка" є провідним господарством із розведення лебединської та швіцької порід худоби.

Кнур Громкий 479: в 34 міс. жива вага 360 кг, довжина тулубу — 189 см (Племзавод "Василівка").

Завод "Василівка" (Сумський район):

- кількість основних свиноматок — 1 гол.;
- багатоплідність — 10,7 гол.;
- маса гнізда поросят — 172 кг.
- Розвиток свиноматок (17 міс.):**
 - жива вага — 212 кг;
 - довжина тулуба — 160 см.
- Розвиток кнурів (24 міс.):**
 - жива вага — 303 кг;
 - довжина тулуба — 180 см.

Госп. сільськогосподарська плідна станція (Сумський район):

- кількість основних свиноматок — 1 гол.;
- багатоплідність — 11,8 гол.;
- маса гнізда поросят — 181 кг.
- Розвиток свиноматок (18 міс.):**
 - жива вага — 215 кг;
 - довжина тулуба — 160 см.
- Розвиток кнурів (24 міс.):**
 - жива вага — 300 кг;
 - довжина тулуба — 180 см.

Завод "Терни" (Тригайлівський район):

- входить в АФ "Низи", розводить свиней великої чорної породи, які характеризуються спокійним темпераментом, вирівняністю гнізд, міцною конституцією, пристосованістю до виховання та високим вмістом сала в туші.
- Кількість основних свиноматок — 1 гол.;
- багатоплідність — 10 гол.;
- маса гнізда поросят — 192 кг.
- Розвиток свиноматок (18 міс.):**
 - жива вага — 205 кг;
 - довжина тулуба — 154 см.
- Розвиток кнурів (24 міс.):**
 - жива вага — 280 кг;
 - довжина тулуба — 169 см.

Свиноматка великої чорної породи

Відгодівельні та м'ясні ознаки (за даними породовипробування в Інституті свинарства) свиней великої чорної породи:

- ◆ вік досягнення живої ваги 100 кг — 198 днів;
- ◆ витрата корму на 1 кг приросту — 4,52 к.о.;
- ◆ вихід м'яса в туші — 55,8%;
- ◆ довжина півтуші — 90,0 см;
- ◆ товщина шпиків — 35,1 мм.

АФ "1 Травня" (Сумський район)

розводить свиней миргородської породи. Тварини невибагливі до умов годівлі та утримання, стресостійкі, здатні використовувати випас. Біологічними особливостями породи є раннє відкладання жиру, особливо ниркового, та ранній розвиток статеві системи. Низький вміст води та наявність жирних прошарків у м'ясі свиней мирго-

родської породи робить його напрочуд смачним та придатним для виробництва високоякісних сухих ковбас. Якість м'яса є однією з найголовніших ознак, що виділяє свиней миргородської породи з-поміж інших.

Кількість основних свиноматок у господарстві — 70 гол.:

- багатоплідність — 10,4 гол.;
- маса гнізда поросят — 165 кг.

Інтенсивність росту молодняку на вирощуванні — 680 г.

Розвиток свиноматок (18 міс.):

- жива вага — 205 кг,
- довжина тулуба — 155 см.

Розвиток кнурів (24 міс.):

- жива вага — 298 кг,
- довжина тулуба — 176 см.

Свиней полтавської м'ясної породи, які характеризуються не тільки високи-

ми відгодівельними та м'ясними ознаками, а й відтворними якостями, можуть використовуватися не лише як батьківська форма в системах схрещування та гібридизації, а й материнська, розводять у племінному господарстві "Надія" Сумського району.

На сьогодні в більшості господарств можна придбати високоякісний племінний матеріал як для чистопородного розведення, так і для схрещування. Дуже добре зарекомендували себе варіанти поєднань порід велика біла х миргородська, велика біла х велика чорна, миргородська х велика чорна, полтавська м'ясна х миргородська і навпаки.

С. Войтенко,

Інститут свинарства УААН,

Г. Гребенник,

Головне управління сільського господарства і продовольства Сумської області